

av Yvonne Andersson (KD)

Översyn av lagstiftning kring vårdnadstvister

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör få i uppdrag att se över den ändring i föräldrabalken som gjordes 2006 samt överväga om de frivilliga samarbetsamtalen vid vårdnadstvister ska ersättas av obligatoriska medlingssamtal.

Motivering

En studie av närmare 3 000 tingsrättsdomar i södra Sverige visar att i 77 procent av fallen då det dömts till enskild vårdnad i domstol så är det mamman som får vårdnaden. En anledning till att det så ofta döms till mammans fördel är att år 2006 trädde en lagändring i Föräldrabalken i kraft som gjorde att samarbetsvårigheter bedömdes som ett starkare skäl för att ge vårdnaden till enbart en part, ofta mamman.

Enligt gällande lag så ska det dömas till enskild vårdnad endast om det finns risk för att det förekommit incest, svårt missbruk, misshandel eller om föräldrarna har väldigt stora samarbetsvårigheter.

Grunden för att bedöma samarbetsvårigheter görs då föräldrarna av kommunens socialtjänst erbjuds ett frivilligt så kallat samarbetsamtal. Samarbetsamtal är den enda åtgärd som erbjuds den förälder som inte själv kan få den andra föräldern att samarbeta om vårdnaden om barnet efter en skilsmässa.

Dessa samtal har kritiserats hårt. Pappan hamnar ofta i underläge då han måste bevisa att han är en bra pappa. Några motsvarade krav på mamman att bevisa att hon är en bra mamma finns inte. Mamman kan anklaga pappan för bristande samarbete och andra anklagelser och han måste då lägga all sin energi på att försvara sig och bevisa att han är en lämplig pappa.

Idag är det så många som 160 000 barn som växer upp utan sin pappa som vårdnadshavare. Papporna får då mycket svårare att ta ut föräldraledighet och får svårare att få insyn i barnets skolgång eller sjukvård.

Barn har rätt till båda sina föräldrar, i de fall det är bra för barnet. Ett barn som får växa upp utan sin pappa kommer präglas av det hela sitt liv. I värsta fall kan barnet lägga skulden på sig själv för att pappan inte är närvarande och det kan påverka dess självbild när det blir äldre. För att ge fler barn rätt till båda sina föräldrar borde en utredning få i uppdrag att se över den ändring av föräldrabalken som gjordes år 2006 och överväga en återgång till 1998 års lag, så att kravet på att domstolen ska fästa särskilt avseende vid föräldrarnas förmåga att samarbeta i frågor som rör barnet, ses över. Dessutom borde det frivilliga samarbetssamtalet ersättas av ett obligatoriskt medlingssamtal som skyddas av sekretess vilket innebär att det som sägs senare inte kan användas mot en av föräldrarna i en rättsprocess. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 25 oktober

2010

Yvonne Andersson (KD)